

Svar på Vaula Norrenas och 17 andra ledamöters motion om dubbelriktad integration i skolor och daghem

VD/7937/00.02.00.03/2023

KK/PH/SG/VT/JT/MT/EA

Vaula Norrena och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Vandas nya program för integrationsfrämjande lyfter man som viktiga principer fram ’dubbelriktad integration’ och ’grundskolan som länk till samhället’.

Emellertid presenterar man i programmet knappt några konkreta åtgärder för hur denna dubbelriktade integration, dvs. ökade ömsesidiga förståelse mellan invandrare och den inhemska befolkningen, ska gå till.

Eller vad som exakt avses med ’grundskolan som länk till samhället’.

Det är uppenbart att allting ännu inte fungerar optimalt när över 25 % av alla ungdomar med invandrarbakgrund är NEET-unga i åldern 15–29 år, dvs. inte arbetar, deltar i examensinriktad utbildning eller i kursutbildning. Eller när majoriteten av alla ungdomar som flyttat till Finland utsätts för rasism och hatretorik i sin omgivning.

Grundskolor och daghem är platser där man lägger grunden till känslan av samhörighet i ett bostadsområde. Det faller av sig självt att människor med olika bakgrund möter varandra där.

Vi föreslår att verksamhetsområdet för fostran och lärande utreder på vilka sätt och med vilka resurser grundskolor och daghem skulle kunna vara ännu bättre på dubbelriktad integration i Vanda.

Behövs det till exempel föräldrakvällar för smågrupper där familjerna har möjlighet att diskutera mer?
Behöver lokal hobby - och föreningsverksamhet presenteras i ännu större utsträckning för vuxna och barn?

Behövs testunder eller kaffebjudningar tillsammans med invandrarfamiljer?

Behövs sparrning av föräldraföreningsverksamheten och klasskommittéerna?

Behöver invandrarföräldrar engageras i skolornas och daghemmens vardag?

Vilka åtgärder skulle i det stora hela kunna leda till bättre dubbelriktad integration i skolor och daghem?”

Stadsfullmäktige 11.12.2023 § 23

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Småbarnspedagogikens uppdrag är att i samarbete med vårdnadshavarna främja barnens helhetsmässiga uppväxt, utveckling och lärande. Småbarnspedagogiken främjar jämlikheten och likvärdigheten mellan barnen och förebygger marginalisering. De kunskaper och färdigheter som barnen tillägnar sig i den småbarnspedagogiska verksamheten stärker deras delaktighet och aktiva deltagande i samhället. Småbarnspedagogiken stödjer också vårdnadshavarna i det fostrande arbetet och möjliggör att de kan delta i arbetslivet eller studier. (Vandas plan för småbarnspedagogiken.)

Småbarnspedagogiken är en del av ett kulturföränderligt och mångsidigt samhälle. Kulturell mångfald ses som en resurs. Samhället identifierar rätten till ett eget språk, kultur, religion och åskådning som en grundläggande rättighet. Inom småbarnspedagogiken värdesätts och utnyttjas det mångsidiga kulturarvet och nationalspråken samt den kulturella, språkliga och åskådliga mångfalden i gruppen och omgivningen. Man diskuterar olika tankesätt och verksamhetssätt på ett konstruktivt sätt och skapar också nya sätt att fungera tillsammans. Samtidigt främjas en kulturellt hållbar utveckling. (Vandas plan för småbarnspedagogiken.)

I Vanda främjar vi en positiv syn på språklig, kulturell och åskådlig mångfald som en del av barngruppernas vardag och festligheter. Vi utvecklar vår verksamhetskultur så att språk, kulturer, religioner och åskådningar sammanlänkas så att de bildar en del av den småbarnspedagogiska helheten. Genom att förhålla oss positivt till familjernas olika språk och kulturer samt åskådningar och traditioner skapar vi en grund för utvecklingen av barnens kultur- och åskådningsidentiteter samt för ett gott samarbete med vårdnadshavarna. (Vandas plan för småbarnspedagogiken.) För närvarande arbetar fem språk- och kultursamordnare på heltid med att utveckla och upprätthålla språk-, kultur- och åskådningsmedveten småbarnspedagogik, samt en expert inom förvaltningen.

Inom småbarnspedagogiken spelar samarbetet med vårdnadshavarna en viktig roll. Samarbetet inleds när barnets ansökan om småbarnspedagogik når servicehandledningen. Servicehandledningen är i kontakt med familjen och redan i detta skede får vårdnadshavarna råd och handledning i frågor som hör till det finländska och Vandabornas servicesystem. På daghemmen bedriver man samarbete med vårdnadshavarna inom ramen för dagliga möten och samtal, i samband med inledningssamtal och i samband med samtal om planerna för barnets småbarnspedagogik och förskoleundervisning, samt den förberedande undervisningen. Inom ramen för dessa samtal vägleder man och ger vårdnadshavarna råd om det finländska servicesystemet, samt öppnar upp de finländska hälso-, familjeservice- och utbildningssystemen. Vid behov deltar enhets socionomer och språk- och kultursamordnare i dessa samtal. I enhets socionomens arbete spelar stödet till flerspråkiga familjer och vårdnadshavare, den servicehandledning som behövs inom småbarnspedagogiken samt integreringen en viktig roll. Enhets socionomerna hjälper och handleder vårdnadshavarna till exempel med att konkret hitta familje-, rådgivnings- och hobbytjänster i området. De introducerar också vårdnadshavarna i det finländska service- och utbildningssystemet samt i kulturen till den del det på ett naturligt sätt passar in i småbarnspedagogikens verksamhetsmiljö. Tolkningstjänster används alltid vid behov.

På daghemmen ordnas olika möten för föräldrarna; morgonkaffe, kvällsevenemang och mässliknande evenemang där områdets och småbarnspedagogikens olika aktörer presenterar sig för familjerna. På daghemmen ordnas dessutom många olika slags fester och evenemang till vilka vårdnadshavarna bjuds in, t.ex. kan föräldrar komma och berätta om sin egen kultur eller sitt yrke för en barngrupp. På varje

daghem görs en behovsbaserad bedömning av vilka slags föräldraevenemang som är lämpliga och vad som bäst tjänar vårdnadshavarna i området.

En naturlig tidpunkt att bekanta sig med vardagen inom småbarnspedagogiken kommer dock när barnet börjar inom småbarnspedagogiken. Småbarnspedagogiken i Vanda har dragit upp riktlinjer för praxis för inledandet av småbarnspedagogiken och de gäller alla daghem. Man planerar praxisen för inledandet tillsammans med vårdnadshavaren och överenskommer om hur lång introduktionen är. Under introduktionen bekantar sig vårdnadshavarna tillsammans med barnet med daghemmet där barnet ska börja. Vårdnadshavarna är också annars välkomna att delta och bekanta sig med vardagen inom småbarnspedagogiken.

Den grundläggande utbildningens uppgift är att stöda elevernas utveckling som människor och som samhällsmedlemmar samt att lära ut de kunskaper och färdigheter som behövs samt att ge alla samma behörighet till fortsatta studier (Utbildningsstyrelsen). För att grundskolan ska kunna fungera som länk till samhället ska dess verksamhet vara inkluderande på ett genuint sätt. Inom den grundläggande utbildningen i Vanda utvecklas skolornas verksamhetskultur så att den möjliggör mångsidigt lärande och delaktighet trots t.ex. de fördröjningar som språkinläringen medför. I en språkmedveten verksamhetskultur förstås språkets betydelse för inläring, delaktighet och växelverkan. Inom den grundläggande utbildningen i Vanda utvecklar man målmedvetet en språkmedveten verksamhetskultur och pedagogik. Skolornas språkmedvetenhetsansvariga har en viktig roll i detta. I projektet Kielitietoinen yläkoulu (Språkmedveten högstadieskola) (1.8.2022–31.7.2024) som finansieras av Utbildningsstyrelsen byggs det upp former för språkmedvetet gemensamt lärarskap som möjliggör språkligt stöd för undervisningen och stöd för elevernas eget språk och flerspråkigt stöd. Också olika former av stöd som utvecklas för hemuppgifter främjar inläringen. Inom den grundläggande utbildningen främjas dessutom en flexibel och stödd övergång från den grundläggande utbildningen till grundläggande utbildning för vuxna, utbildning i övergångsskedet och andra stadiet. För att de goda verksamhetssätten som utvecklats inom projektet ska kunna etableras i alla skolor inom den grundläggande utbildningen behövs en kontinuerlig resurs för ändamålet. Alla elever behöver upplevelser av delaktighet och en känsla av att få vara med. Detta stöds av bland annat skolornas TEPPO-, tutorelev- och kamratstödsverksamhet.

När den förberedande undervisningen inleds ordnar läraren ett välkomstmöte där man berättar om den förberedande undervisningen och skolgången i Vanda. Samarbetet mellan hem och skola är viktigt. Detta arbete främjas av 19 flerspråkiga handledare inom den grundläggande utbildningen i Vanda, som fungerar som en bro mellan familjerna, skolan och det finländska samhället i vidare bemärkelse. Skolorna har olika former av samarbete mellan hem och skola som främjar uppkomsten av dialog. Flerspråkiga föräldramöten som är gemensamma för alla är en form av samarbete som möjliggör dialog och samarbete. På skolorna ordnas också till exempel s.k. rektorskaffemöten, där det är möjligt att träffa andra och diskutera aktuella frågor på ett mer informellt sätt än vid traditionella föräldramöten. Vid de flerspråkiga föräldramötena sätter man sig dessutom in i bland annat det finländska utbildningssystemet. Föräldrakvällen för flerspråkiga föräldrar om gemensam ansökan som ordnades som distansmöte i november 2023 fick ett bra mottagande, och avsikten är att fortsätta ordna motsvarande kvällar. I grundskolorna samarbetar man med många organisationer. Vid en del av skolornas flerspråkiga föräldramöten har också organisationer deltagit för att berätta om sin verksamhet och diskutera med deltagarna. Det finns ett behov av att ytterligare försöka hitta olika kontaktsätt så att de som deltar i skolornas evenemang också bekantar sig med utbudet hos aktörer utanför skolan. På det hela taget är det viktigt att skolan ordnar evenemang som är gemensamma för hela skolgemenskapen för att det ska vara möjligt att träffa varandra. På samma sätt ska man fästa uppmärksamhet vid tydlig

och begriplig kommunikation, så att språket inte skapar en känsla av utanförskap. Utöver detta är det viktigt att alla deltagare kan möta andra och själva bli bemötta på lika villkor.

En av åtgärderna i Vandas MEK-program är "Föräldrarnas deltagande i småbarnspedagogiken, skolan och arbetslivet". Fritidsintressen och verksamheten Hobbyernas Vanda spelar en central roll i integreringen av barn i Vanda. Invandrarföräldrar har möjlighet att bekanta sig med vardagen inom småbarnspedagogiken och skolan och att ansöka till fortsatta studier. KASO, dvs. verksamhetsområdet för fostran och lärande håller för närvarande på att utarbeta ett "program för utveckling av flerspråkiga elevers lärande", där man beaktar informationsöverföringen i övergångsskedena och även flerspråkig och lättläst information till vårdnadshavarna. Den utökade läroplikten fr.o.m. 2021 verkar ha minskat antalet NEET-unga.

Stadsstyrelsen 26.2.2024 § 18

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Vaula Norrena och 17 andra ledamöter som undertecknat motionen svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 11.3.2024 § 15

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Vaula Norrena och 17 andra ledamöter som undertecknat motionen svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet *kompletterade* biträdande stadsdirektören för fostrande och lärande sitt förslag enligt följande:

En av åtgärderna i Vandas MEK-program är "Föräldrarnas deltagande i småbarnspedagogiken, skolan och arbetslivet". Fritidsintressen och verksamheten Hobbyernas Vanda spelar en central roll i integreringen av barn i Vanda. *Integrationen av invandrare stöds i Vanda genom bl.a. gemenskapsprojekt.* Invandrarföräldrar har möjlighet att bekanta sig med vardagen inom småbarnspedagogiken och skolan och att ansöka till fortsatta studier.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 25.3.2024 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens förslag antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att den gröna fullmäktigegruppen lämnade in följande uttalande till protokollet:

"Skolor och daghem är centrala faktorer för gemenskap. Därför bör just de ta ett större ansvar för dubbelriktad integration genom åtgärder och praxis som ökar kontakterna och dialogen mellan vanliga finländare och invandrare."

Bilaga:

- Vaula Norrenas och 17 andra ledamöters undertecknade motion om dubbelriktad integration i skolor och daghem

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Katri Kalske, biträdande stadsdirektör, 040 620 5080, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi